

สาเหตุที่มีลูกจ้าง เงินนอกงบประมาณและประเภทของ เงินที่ใช้จ้าง

สาเหตุที่มีลูกจ้าง เงินนอกงบประมาณ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีการจ้างลูกจ้าง เงินนอกงบประมาณ เพื่อให้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว จากการตรวจสอบรายละเอียดที่แผนกคลังของมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ได้มีการจ่ายเงินนอกงบประมาณเพื่อจ้างลูกจ้างมาก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งรวมถึงปัจจุบัน ก็เป็นระยะเวลามากกว่า ๒๐ ปี จุดเริ่มต้นที่เกิดการจ้างหรือสาเหตุแห่งการจ้างครั้งแรก ก็เนื่องจากสมัยนั้นทางราชการขาดแคลนงบประมาณมาก อัตราบุคคลากรที่ได้รับส่วนมากก็เป็นข้าราชการ จึงไม่สามารถบรรจุบุคคลที่ไม่มีวุฒิ เพื่อให้มาทำงานเกี่ยวกับหน้าที่นี้การภารโรง คนงาน ยาม และคนสวนได้ และสมัยนั้นยังไม่มีลูกจ้างประจำ เงินงบประมาณด้วย คงมีแต่ข้าราชการวิสามัญ ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยใหญ่ มีเนื้อที่กว้างขวาง จำเป็นต้องมีคนงาน คนสวน ยาม ตลอดจนนักการภารโรง ดูแลรักษาความสะอาด และความสวยงามของสถานที่ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้บริหารสมัยนั้นจึงตัดสินใจใช้เงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย มาจ้างบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว โดยให้ค่าจ้างอย่างสูงไม่เกินเดือนละ ๓๐๐ บาท และไม่มีการขึ้นเงินเดือนให้ ต่อเมื่อได้รับอัตราจากเงินงบประมาณ ก็จะพิจารณาบรรจุบุคคลเหล่านี้เป็นลูกจ้าง เงินงบประมาณอีกที จำนวนของลูกจ้างเงินนอกงบประมาณในระยะ เริ่มต้นที่มีการจ้างมีอยู่ไม่มากนัก คือประมาณ ๓๐ - ๔๐ คนเท่านั้น และสำหรับตามคณะต่างๆ ก็เช่นเดียวกัน เมื่อเกิดความจำเป็นในด้านนี้ขึ้น ก็ได้ใช้เงินทุนคณะที่มีอยู่มาจ้างลูกจ้างในลักษณะเดียวกับส่วนกลาง ความจำเป็นที่จะต้องจ้างลูกจ้าง มีดังนี้คือ

๑. ปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น และการขยายงานตามโครงการ

ปกติปริมาณงานของส่วนราชการต่างๆ จะมีเพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี แม้ว่าจะไม่มีโครงการใหม่ก็ตาม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกัน การที่ต้องรับนิสิตเพิ่มขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เรียนจบชั้นเตรียมอุดม ซึ่งในการนี้ต้องขยายอาคารและชั้นเรียนเพิ่มขึ้น และเมื่อมีการขยายอาคาร และชั้นเรียนมากขึ้น ก็จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนบุคคลากรตามไปด้วย นับ

ตั้งแต่อาจารย์ลงมาถึงข้าราชการที่ให้บริการ และคณงานนักรการภารโรง จากตารางต่อไปนี้ จะเห็นว่าจำนวนนิสิตของมหาวิทยาลัยได้เพิ่มขึ้นแต่ละปีในอัตราส่วนตัวเฉลี่ยประมาณ ๘.๕%

ตารางที่ ๑ แสดงการเพิ่มของจำนวนนิสิตและการก่อสร้างอาคารในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๙ - ๒๕๑๘

ปีงบประมาณ / ปีการศึกษา	จำนวนนิสิต			การก่อสร้างอาคาร	
	จำนวนคน	เพิ่มขึ้น	คิดเป็นร้อยละ	จำนวน/รายการ	จำนวนเงิน
๒๕๐๙	๗,๘๐๓	๖๑๙	๘.๖๒	๒๔	๓๓,๑๕๑,๐๐๐
๒๕๑๐	๘,๒๓๓	๑,๔๒๐	๑๘.๒๐	๔๔	๑๘,๓๓๒,๐๐๐
๒๕๑๑	๘,๘๕๓	๖๒๐	๖.๗๒	๒๒	๑๔,๕๑๑,๐๐๐
๒๕๑๒	๑๐,๘๗๗	๑,๐๒๔	๑๐.๓๙	๓๐	๑๒,๙๑๒,๕๐๐
๒๕๑๓	๑๑,๘๘๓	๑,๑๐๖	๑๐.๑๗	๓๓	๑๕,๖๔๒,๐๐๐
๒๕๑๔	๑๓,๒๕๒	๑,๒๖๙	๑๐.๕๙	๔๐	๑๗,๗๗๗,๓๐๐
๒๕๑๕	๑๔,๖๑๓	๑,๓๖๑	๑๐.๒๗	๔๓	๒๒,๙๘๙,๐๐๐
๒๕๑๖	๑๕,๓๒๔	๗๑๒	๔.๘๗	๔๕	๑๘,๖๐๙,๔๐๐
๒๕๑๗	๑๕,๙๓๔	๖๐๙	๓.๘๗	๓๔	๕,๓๐๑,๙๐๐
๒๕๑๘	๑๖,๑๑๘	๑๘๔	๑.๑	๒๙	๑๖,๖๓๗,๐๕๐

- หมายเหตุ
๑. จำนวนนิสิตติดตามปีการศึกษา
 ๒. การก่อสร้างอาคาร คิดตามปีงบประมาณ

ที่มา : จากสถิติจำนวนนิสิตและอาจารย์ประจำปีของแผนกสถิติชีวะประวัติ และจากหนังสือ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงบประมาณ

การเพิ่มขึ้นของจำนวนนิสิต มิใช่มีผลกระทบกระเทือนเพียงในขณะเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อเนื่องไปถึงส่วนกลางอันได้แก่สำนักงานอธิการบดี ซึ่งเป็นหน่วยกลางที่จะต้องให้บริการต่างๆ เช่น ออกบัตรประจำตัว การจัดการเรื่อง ร.ด. การเก็บเงินค่าเล่าเรียน ตลอดจนให้บริการแก่อาจารย์ ฯลฯ

นอกจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณงาน ตามปกติในแต่ละปีแล้ว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังมีแผนพัฒนาตามโครงการใหม่หลายโครงการ มีการรับโอนคณะจากมหาวิทยาลัยอื่น และจัดตั้งคณะสถาบัน หลายหน่วยงานด้วยกัน ซึ่งนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ จนถึงปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับโอนและจัดตั้งใหม่เพิ่มขึ้นดังนี้ คือ

พ.ศ. ๒๕๐๔	(๑)	แผนกอิสระสื่อสารมวลชน
	(๒)	สถาบันประชากรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๑๐	(๑)	รับโอนคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล
	(๒)	รับโอนคณะเทคนิคการแพทย์บางส่วนจาก มหาวิทยาลัยมหิดล
	(๓)	รับโอนคณะสัตวแพทยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๑๓	(๑)	คณะเศรษฐศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๑๕	(๑)	คณะนิติศาสตร์
	(๒)	รับโอนคณะทันตแพทยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล
	(๓)	รับโอนคณะเภสัชศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๑๗	(๑)	สถาบันวิจัยสังคม
	(๒)	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์แพทย์
พ.ศ. ๒๕๑๘	(๑)	สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม

นอกจากหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในระหว่างปี ๒๕๐๔ จนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นเป็นภายในอีกหลายหน่วยงาน เฉพาะที่เป็นงานบริหารส่วนกลาง มีดังนี้ คือ

๑. หน่วยการเจ้าหน้าที่
๒. หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย
๓. หน่วยสวัสดิการข้าราชการ
๔. หน่วยอนามัย
๕. หน่วยวางผังมหาวิทยาลัย
๖. หน่วยทะเบียนกลาง
๗. หน่วยวิจัยสถาบัน
๘. หน่วยยานยนต์
๙. ศูนย์เอกสารประเทศไทย
๑๐. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัย
๑๑. สำนักงานฝ่ายวิชาการ
๑๒. สำนักงานฝ่ายกิจการนิสิต
๑๓. สำนักงานฝ่ายวางแผนและพัฒนา
๑๔. สำนักงานฝ่ายบริหาร
๑๕. สำนักงานจัดการทรัพย์สิน

การที่ปริมาณงานเพิ่มขึ้นตามปกติ และปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นจากการขยายงาน ทำให้มหาวิทยาลัยต้องการกำลังคนหรือบุคลากร มาช่วยปฏิบัติงานมากขึ้น แต่ปรากฏว่าอัตราค่าจ้างที่ได้รับจากเงินงบประมาณ (คูตารางที่ ๒ ประกอบ) จะเป็นข้าราชการก็ดีหรือลูกจ้างประจำเงินงบประมาณก็ดี ไม่สมดุลกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้คณะและส่วนกลางคือ สำนักงานอธิการบดี ต้องใช้เงินนอกงบประมาณ คือ เงินทุนคณะ และ เงินผลประโยชน์จ้างบุคคลมาช่วยปฏิบัติงานในฐานะลูกจ้างชั่วคราวเงินนอกงบประมาณ จึงเป็นสาเหตุให้มีลูกจ้างเงินนอกงบประมาณขึ้นในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนอัตราข้าราชการและลูกจ้างประจำ เงินงบประมาณ ตั้งแต่ปี

พ.ศ. ๒๕๐๙ - ๒๕๑๘

ปีงบประมาณ	จำนวนข้าราชการ			จำนวนลูกจ้าง		
	จำนวน	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	จำนวน	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ
๒๕๐๙	๑,๐๒๑	-	-	๒๔๖	-	-
๒๕๑๐	๑,๑๑๓	๙๒	๙.๐๑	๓๐๓	๕๗	๒๓.๑๗
๒๕๑๑	๑,๒๐๖	๙๓	๘.๓๕	๓๓๑	๒๘	๙.๒๔
๒๕๑๒	๑,๓๖๐	๑๕๔	๑๒.๗๖	๓๗๔	๔๓	๑๒.๙๙
๒๕๑๓	๑,๕๑๓	๑๕๓	๑๑.๒๕	๕๒๕	๕๐	๑๐.๖๙
๒๕๑๔	๑,๖๒๘	๑๑๕	๘.๒๖	๕๘๓	๕๘	๑๑.๐๔
๒๕๑๕	๒,๑๘๘	๕๖๐	๓๔.๕๑	๖๓๙	๕๖	๙.๖๒
๒๕๑๖	๒,๖๙๒	๕๐๔	๒๓.๐๑	๗๖๑	๑๒๒	๑๙.๒๒
๒๕๑๗	๒,๙๖๕	๒๗๓	๑๐.๑๖	๘๔๐	๗๙	๑๐.๓๖
๒๕๑๘	๓,๐๗๒	๑๐๗	๓.๖๐	๘๘๑	๔๑	๔.๘๖

หมายเหตุ อัตราที่เพิ่มขึ้นเป็นอัตราที่ได้รับใหม่ตามปีงบประมาณ ไม่นับอัตราที่รับโอนจากส่วนราชการอื่น เนื่องจากการโอนคณะ

ที่มา : จากหนังสืองบประมาณรายจ่ายประจำปี ของสำนักงานงบประมาณ

๒. การได้รับอัตรากำลังจากเงินงบประมาณไม่พอเพียง

จากตารางที่ ๒ ซึ่งแสดงจำนวนข้าราชการและลูกจ้างเงินงบประมาณของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเห็นว่า จำนวนอัตราที่เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสม่ำเสมอเกือบทุกปี แต่ปริมาณงานของมหาวิทยาลัยได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย จะเห็นว่าบางปีงบประมาณมีการตั้งหน่วยงานหรือรับโอนหน่วยงานมาสังกัดในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีก ๓ - ๕ หน่วยงาน แต่อัตรากำลังที่ได้รับ

เมื่อเปรียบเทียบกับงานแล้วน้อยมาก การที่มหาวิทยาลัยได้รับอัตราค่าจ้างจากราชการน้อยนั้น มีสาเหตุด้วยกัน ๒ ประการคือ

๒.๑ เงินงบประมาณของประเทศมีจำกัด

ประเทศไทยอยู่ในจำพวกประเทศที่กำลังพัฒนา หรืออาจจะเรียกว่าด้อยพัฒนาก็ได้ รายได้ส่วนใหญ่มาจากผลผลิตผลการเกษตรต่างๆ ส่วนประเภทอุตสาหกรรมก็มีบ้างแต่น้อยมาก ในแต่ละปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีรายรับไม่พอเพียงกับงบประมาณรายจ่าย ต้องกู้ยืมเงินจากทั้งในประเทศและนอกประเทศมาใช้จ่ายแทน รวมทั้งต้องขาดดุลการดำเนินงานต่างๆ งบประมาณ ๑๕.๓๑๔ ล้านบาท^๑ จึงทำให้รัฐบาลต้องประหยัดในการใช้จ่ายเงิน และต้องพิจารณาจ่ายให้เฉพาะงานที่เห็นว่าจำเป็นจริงๆ เช่นงานปกครองของกระทรวงมหาดไทย งานป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม และงานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ทางสำนักงบประมาณจึงมีอาจสนองตอบความจำเป็นในด้านบุคคลากรของมหาวิทยาลัย ได้เพียงพอกับความต้องการเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น แม้บางครั้งทางคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย หรือ ก.ม. จะพิจารณาเห็นความสำคัญของมหาวิทยาลัย โดยได้กำหนดอัตราค่าจ้างของข้าราชการให้ตามความจำเป็น เช่นกำหนดให้ ๑๐๐ อัตรา แต่ทางสำนักงบประมาณพิจารณาแล้วเห็นว่าเงินอยู่จำกัด ก็จะกำหนดวงเงินสำหรับตั้งอัตราข้าราชการใหม่ให้เพียง ๗๐ อัตรา หรือน้อยกว่านี้ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้มหาวิทยาลัยขาดกำลังบุคคลากรที่จะปฏิบัติงาน ต้องหันไปหาริธีใช้เงินรายได้ของตนเองจ้างแทน ตามความจำเป็นของงาน

๒.๒ มหาวิทยาลัยมีเงินรายได้ของตนเอง

เนื่องจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยที่มีรายได้ของตัวเองจากเงินผลประโยชน์ และเงินค่าเล่าเรียนมีล้นซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป ในเรื่องแหล่งที่มาของ

^๑ สมพร เทพลีธา นาย รายงานสนทนาเรื่องเศรษฐกิจสถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๔ ยอดขาดดุล ปี ๒๕๑๘.

เงินจ้าง โดยมีรายรับปีหนึ่งๆ ประมาณ ๓๗ ล้านบาทเศษ^๒ เมื่อมีการตั้งงบประมาณประจำปี ทางสำนักงบประมาณมักจะใช้จำนวนเงินรายได้ดังกล่าว มาอ้างหรือต่อรองเพื่อให้มหาวิทยาลัยใช้จ่ายเงินของตนเองเสมอ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการตั้งอัตราข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และการตั้งครุภัณฑ์และที่ดินสิ่งก่อสร้าง บางครั้งมหาวิทยาลัยก็ต้องโอนเงินในหมวดอื่น เช่น ค่าตอบแทนค่าวัสดุ ฯลฯ มาตั้งเป็นอัตราข้าราชการในหมวดเงินเดือน ในกรณีนี้ ก.ม. กำหนดอัตราให้แล้ว แต่งบประมาณไม่จัดสรรเงินให้

จากสาเหตุสองประการดังกล่าว เป็นผลให้มหาวิทยาลัยได้รับอัตรากำลังไม่พอเพียง เมื่อทางราชการไม่สามารถจัดสรรอัตรากำลังให้พอกับความต้องการ และมหาวิทยาลัยมีความจำเป็นในด้านบุคลากร เพื่อให้ปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้นหรือให้ปฏิบัติงานตามโครงการใหม่ จึงได้ใช้เงินรายได้ของตนเองจ้างไปก่อน ซึ่งในขั้นแรกมีความคิดแต่เพียงว่าจะจ้างเป็นการชั่วคราวสักระยะเวลาหนึ่ง เมื่อได้จัดอัตรากำลังจากงบประมาณแล้ว ก็คงสามารถเลิกจ้างโดยใช้เงินนอกงบประมาณได้

แหล่งของเงินที่นำมาใช้ในการจ้างลูกจ้างเงินนอกงบประมาณ

มหาวิทยาลัยส่วนมากมีรายได้ก็เฉพาะค่าเล่าเรียน หรือค่าบำรุงการศึกษาจากนิสิตนักศึกษาเท่านั้น รายได้อื่นไม่มี ดังนั้นเงินส่วนใหญ่ในการดำเนินงานจึงได้มาจากเงินงบประมาณของทางราชการ แต่สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น มีความผิด ผิดแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ และเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งมีประวัติสืบเนื่องมาแต่โบราณสมัยรัชกาลที่ ๖ ซึ่งพระองค์ท่านได้พระราชทานที่ดิน เพื่อให้มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถานศึกษา และเก็บดอกผลไว้ใช้จ่ายจากที่ดินดังกล่าว เพื่อมคัศการหาประโยชน์เข้ามหาวิทยาลัย จึงทำให้เกิดรายได้และดอกผลปีละเป็นจำนวนมาก สำหรับแหล่งที่มาของรายได้นั้น มีอยู่หลายประเภท แต่เนื่องจากมหาวิทยาลัยใช้เงินประเภทใหญ่ๆ อยู่ ๒ ประเภท ในการจ้างและจ่ายสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ลูกจ้างเงินนอกงบประมาณ ในที่นี้จึงใคร่จะขอกล่าวถึงเงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย และเงินทุนคณะเท่านั้น ว่าได้แก่ อะไรบ้าง และได้มาจากไหน

^๒ คารณี คิริตันคิกร นางสาว รายงานการสำรวจและวิจัย การบริหารทรัพย์สินของจุฬาฯ หน้า ๕๑.

๑. เงินผลประโยชน์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๔๕๔ โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนา "โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยในครั้งแรก พระคลังข้างที่ได้ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าที่ ซึ่งมีเนื้อที่ปรากฏตามสัญญาเช่าประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ ๑ งาน ๑ วา อันมีอาณาบริเวณทิศเหนือจดสระประทุม ทิศตะวันออกจดสนามม้า ทิศใต้จดหัวลำโพง ทิศตะวันตกจดคลองสวนหลวง เป็นเงินค่าเช่าปีละ ๑๔,๔๐๐ บาท กำหนดเวลาเช่า ๑๐ ปี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ขอต่อสัญญาเช่าต่อไปอีก ๓๐ ปี โดยชำระค่าเช่าร้อยละ ๒๐ ของผลประโยชน์ ซึ่งควรเก็บได้ในปีหนึ่งๆ จากการให้เช่าที่ดินก่อนหักค่าใช้จ่ายใดๆ ในขณะนั้นได้รับผลประโยชน์จากการให้เช่าที่ดินปีละประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาท แต่ผลประโยชน์ดังกล่าวนี้ก็จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี

ในที่สุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๒ รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ต่อสภาผู้แทน และ พ.ร.บ. ฉบับนี้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๔๘๒ จึงเป็นอันว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ต้องเสียเงินค่าเช่าให้พระคลังข้างที่ต่อไป และจากที่ดินซึ่งได้รับกรรมสิทธิ์นี้ ได้ก่อให้เกิดรายได้อันเรียกว่า "เงินผลประโยชน์" ขึ้น รายได้ต่างๆ จำแนกออกได้ดังนี้ คือ

๑. ค่าเช่าตึกแถวและบ้าน หมายถึงรายได้ค่าเช่าห้องแถว ค่าเช่าตึกแถวและบ้าน
๒. ค่าเช่าที่ดิน หมายถึงรายได้จากการให้เช่าที่ดินนอกเขตการศึกษา
๓. ดอกเบี้ยพันธบัตร หมายถึงรายได้ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่เกิดจากการนำเงินผลประโยชน์ไปซื้อหลักทรัพย์
๔. ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย (เงินกินเปล่า) หมายถึงรายได้จากผู้เช่า ซึ่งทำสัญญาหรือต่ออายุสัญญาเช่า กับมหาวิทยาลัย
๕. ค่าธรรมเนียมต่อเติมอาคารและอื่นๆ หมายถึงรายได้จากอนุญาตให้ต่อเติมอาคาร รวมค่าใบอนุญาตปลูกและซ่อมห้องแถวด้วย
๖. บริษัทห้างใหม่ จำกัด หมายถึงค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ค่าเช่าที่ดิน ค่าปรับและดอกเบี้ยเงินค้างชำระ ซึ่งเป็นรายได้จากเขตปรับปรุง ที่ยังไม่หมดสัญญา

๗. ค่าธรรมเนียมโอนสิทธิการเช่า หมายถึง เงินที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บ เมื่อมีการโอนกรรมสิทธิในการเช่าตึกแถวของมหาวิทยาลัย

๘. ค่าเช่าโรงแรม หมายถึง เงินที่มหาวิทยาลัยได้จากการให้เช่าโรงแรมสากล รายได้ทั้ง ๘ ประเภทนี้ มีรายละเอียดแสดงจำนวนเงินเฉลี่ยเป็นร้อยละดังนี้ คือ

ตารางที่ ๓ แสดงรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖^๓ เฉลี่ยรายปี ตามที่มาของรายได้ที่สำคัญ

แหล่งที่มาของรายได้	รายได้ ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖	เฉลี่ยปีละ	%
ดอกเบี้ยพินอัตร	๑๐,๐๒๔,๑๔๕.๔๙	๕,๐๑๒,๐๗๒.๗๔	๓๘.๖๐
บริษัทวังใหม่ จำกัด	๘,๒๔๔,๙๘๒.๒๔	๔,๑๒๒,๔๙๑.๑๒	๓๑.๗๕
ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย	๒,๕๔๐,๐๐๐.๐๐	๑,๒๗๐,๐๐๐.๐๐	๙.๗๘
ค่าเช่าโรงแรม	๒,๒๑๐,๐๐๐.๐๐	๑,๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๘.๙๑
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๓๖๕,๐๓๒.๓๐	๖๘๒,๕๓๖.๑๕	๕.๒๖
ค่าธรรมเนียมโอนสิทธิการเช่า	๙๙๖,๐๐๐.๐๐	๔๙๘,๐๐๐.๐๐	๓.๘๔
ค่าเช่าตึกแถวและบ้าน	๕๓๐,๘๓๑.๘๐	๒๖๕,๔๑๕.๙๐	๒.๐๔
ค่าธรรมเนียมต่อเติมอาคารและอื่นๆ	๕๖,๖๐๐.๐๐	๒๘,๓๐๐.๐๐	๐.๒๒
	๒๕,๙๖๗,๖๔๑.๘๓	๑๒,๙๘๓,๘๒๐.๙๒	๑๐๐

^๓ เรื่องเดียวกัน หน้า ๕๐.

ตารางที่ ๔ แสดงประมาณรายได้ในงบประมาณ ๒๕๑๗ - ๒๕๑๙^๔ เฉลี่ยเป็นรายปี
ตามที่มาของรายได้ที่สำคัญ

แหล่งที่มาของรายได้	รายได้ปี ๒๕๑๗-๒๕๑๙	เฉลี่ยปีละ	%
ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย	* ๘๓,๑๓๓,๕๐๐.๐๐	๒๗,๗๑๑,๑๖๖.๖๗	๗๓.๕๖
ดอกเบี้ยพันธบัตร	๑๒,๘๔๔,๖๖๗.๓๑	๔,๒๘๑,๕๕๕.๗๗	๑๑.๓๗
บริษัทห้างใหม่ จำกัด	๗,๔๗๗,๐๐๐.๐๐	๒,๔๙๒,๓๓๓.๓๓	๖.๖๒
ค่าเช่าที่ดินแถวและบ้าน	๔,๕๐๔,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๑,๓๓๓.๓๓	๓.๙๘
ค่าเช่าโรงแรม	๒,๒๘๐,๐๐๐.๐๐	๗๖๐,๐๐๐.๐๐	๒.๐๒
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๗๓๙,๐๐๐.๐๐	๕๗๙,๖๖๖.๖๗	๑.๕๔
ค่าธรรมเนียมโอนสิทธิการเช่า	๙๔๐,๐๐๐.๐๐	๓๑๓,๓๓๓.๓๓	๐.๘๓
ค่าธรรมเนียมต่อเติมอาคารและอื่นๆ	๙๐,๐๐๐.๐๐	๓๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๘
	๑๑๓,๐๑๓,๑๖๗.๓๑	๓๗,๖๗๑,๐๕๕.๗๗	๑๐๐

* เงินบำรุงการศึกษาที่มียอดสูงมากในช่วงนี้ เนื่องจากมีอาคารหมดสัญญาเช่าใน
ในระหว่าง ปี ๒๕๑๗ - ๒๕๑๙ เป็นจำนวนมาก จึงทำให้เก็บเงินกินเปล่าได้ยอด
สูงกว่าปกติ

^๔ เรื่องเดียวกัน หน้า ๕๑.

๒. เงินทุนคณะ

แต่ละคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรายได้ซึ่งเรียกว่า เงินทุนคณะดังนี้คือ

ก. ค่าธรรมเนียม บางคณะ เรียกว่าเงินส่วนแบ่งมหาวิทยาลัย ที่มาของรายได้ก็คือ มหาวิทยาลัยเป็นผู้เก็บค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียม เรียนจากนิสิต แล้วหักไว้เป็นเงินบำรุงมหาวิทยาลัย ๒๐% ส่วนอีก ๘๐% ก็แบ่งให้คณะ เพื่อเข้าเงินทุนคณะ ตามจำนวนนิสิตและจำนวนเงินที่เก็บได้แต่ละคณะ

ข. ค่าออกใบรับรอง

หมายถึงรายได้ที่คณะ เรียกเก็บจากนิสิต เมื่อกออกใบรับรองอย่างหนึ่งอย่างใดให้ เช่น ใบรับรองว่าสำเร็จการศึกษา หรือออก

ค. ค่าเช่าโรงอาหารหรือซุ้มขายอาหาร

หมายถึงรายได้ที่คณะ เรียกเก็บจากพ่อค้า แม่ค้า ที่มาเช่าโรงอาหาร หรือซุ้มขายอาหารของคณะ ซึ่งบางคณะ เรียกว่าค่าบำรุงสถานที่

ง. รายได้ค่าดอกเบี้ยยรับ

หมายถึงรายได้ที่คณะ ได้รับจากการนำเงินทุนที่มีอยู่ไปฝากประจำที่ธนาคาร หรือซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งจะได้รับดอกเบี้ยตอบแทนในวงเงิน ๔% ต่อปี

จ. รายได้เบ็ดเตล็ดอื่นๆ

หมายถึงรายได้ที่คณะ ได้รับนอกเหนือจากข้อ ก - ค อันได้แก่ค่าถ่ายเอกสาร ค่าเปอร์เซ็นต์โทรศัพท์สาธารณะ ค่าขาย Sheet ฯลฯ

นอกจากเงินดังกล่าวข้างต้นแล้ว บางคณะอาจจะมีรายได้นอกเหนือไปอีก คือคณะ แพทยศาสตร์, คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ ต่างก็มีโรงพยาบาลอยู่ในสังกัด จึงเกิดมีรายได้จากโรงพยาบาลดังกล่าวขึ้นได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าตรวจเลือด ค่าหอพัก ฯลฯ

เนื่องจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหน่วยงาน ซึ่งมีทั้งคณะและสถาบันที่เทียบเท่ารวมกัน ถึง ๒๐ หน่วยงาน จึงขอนำจำนวนรายได้ซึ่งเป็นเงินทุนคณะบางคณะมาแสดงประกอบ เพื่อให้ทราบลักษณะและ เปอร์เซ็นต์ของแต่ละประเภท เป็นตัวอย่าง ๖ คณะ คือ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์

ตารางที่ ๕ แสดงรายได้ของคณะ เศรษฐศาสตร์ ปีงบประมาณ ๒๕๑๘

ประเภทของรายได้	จำนวนเงิน (บาท)	%	หมายเหตุ
รายได้ค่าเปอร์เซ็นต์โทรศัพท์	๓,๔๑๙.๓๕	๑.๐๒	
รายได้ค่าขาย sheet และค่าถ่ายเอกสาร	๒๙,๖๒๒.-	๘.๘๕	
รายได้ค่าลงทะเบียนและค่าออกใบเกรด	๒๑,๕๑๕.-	๖.๔๓	
รายได้ค่าซุ้มขายอาหาร	๖,๖๒๕.-	๑.๙๘	
รายได้ค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียม	๒๕๒,๕๙๖.-	๗๕.๕๐	
รายได้ค่ากิจกรรมนิสิต	๒๐,๘๐๐.-	๖.๒๒	
	๓๓๔,๕๗๗.๓๕	๑๐๐	

ตารางที่ ๕/๑ แสดงรายได้ของคณะวิทยาศาสตร์ ปีงบประมาณ ๒๕๑๘

ประเภทของรายได้	จำนวนเงิน (บาท)	%	หมายเหตุ
ดอกเบียพันบัตร	๑๙๕,๒๕๐.-	๙.๘๐	
ค่าบำรุงการศึกษา	๑,๓๗๙,๙๕๑.-	๖๙.๒๐	
ค่าใบรับรอง	๙,๐๓๒.๑๓	.๕๕	
ค่าของเสียหาย	๕๖,๗๐๐.๕๐	๒.๘๔	
เปิดเรียนภาคฤดูร้อน	๑๕๗,๒๕๐.-	๗.๘๙	
ค่าเช่ารับโรงอาหารคณะ	๕๖,๕๒๙.-	๒.๘๓	
ค่าบริการ	๑๑,๕๒๕.-	.๕๗	
ค่าตรวจสอบผลิตภัณฑ์	๘๓,๖๕๐.-	๔.๒๐	
ดอกเบียรับเงินฝากประจำ	๔๐,๐๐๐.-	๒.๐๐	
เบ็ดเตล็ด	๔,๔๐๐.-	.๒๒	
	๑,๙๙๔,๒๗๗.๖๓	๑๐๐	

ที่มา : จากบัญชีเงินทุนคณะ เศรษฐศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์

ตารางที่ ๖ แสดงเงินรายได้เงินทุนคณะ ของคณะแพทยศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๘

ประเภทของรายได้	จำนวนเงิน	%	หมายเหตุ
ค่าธรรมเนียมที่จุฬาฯ แบ่งให้คณะฯ	๖๑๗,๗๓๒ -	๒๘.๓๕	
เงินกู้ยืม	๘๔๘,๘๘๗ ๒๕	๓๘.๙๖	
เงินค่าของเสียหาย	๒๕,๐๖๖ -	๑.๑๕	
รายได้ค่าธรรมเนียม	๕,๖๖๕ -	๐.๒๖	
รายได้ค่าถ่ายเอกสาร	๖,๔๒๙ ๗๕	๐.๓๐	
รายได้ค่าหอพัก	๑๔๐,๖๕๐ -	๖.๕๖	
รายได้ค่าเช่ากล้องจุลทรรศน์	๘,๑๐๐ -	๐.๓๗	
ค่าเช่าร้านค้ารับ	๓๐,๐๐๐ -	๑.๓๘	
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	๔๙๕,๗๒๑ ๘๕	๒๒.๗๕	
รายได้เบ็ดเตล็ด	๔๙๗ ๑๔	๐.๐๒	
รวม	๒,๑๗๘,๗๔๘ ๙๙	๑๐๐	

ที่มา : จากบัญชีเงินทุนคณะแพทยศาสตร์

ตารางที่ ๗ แสดงรายได้เงินทุนคณะรัฐศาสตร์ ปีงบประมาณ ๒๕๑๘

ประเภทของรายได้	จำนวนเงิน (บาท)	%	หมายเหตุ
เงินส่วนแบ่งมหาวิทยาลัย	๕๖๘,๑๗๕ -	๙๒.๖๙	
ค่าใบรับรอง	๑๒,๑๑๕ -	๑.๙๘	
ค่าโรงอาหาร	๑๘,๗๑๒ -	๓.๐๕	
ค่าบำรุงห้องประชุม	๑,๓๐๐ -	๐.๒๑	
ค่าปรับค่าลงทะเล เป็นนินิต	๕๐๐ -	๐.๑๕	
ค่าขายเอกสารลงทะเล เป็นของนินิต	๗,๑๓๐ -	๑.๑๖	
ค่าธรรมเนียมสอบไล่แก้ตัว	๓๖๐ -	๐.๐๖	
เบ็ดเตล็ด	๔,๒๙๘ ๗๖	๐.๗๐	
รวมทั้งสิ้น	๖๑๒,๙๙๐ ๗๖	๑๐๐	

ที่มา : จากบัญชีเงินทุนคณะรัฐศาสตร์

ตารางที่ ๘ แสดงรายได้เงินทุนคณะ ของคณะทันตแพทยศาสตร์ ปีงบประมาณ ๒๕๑๔

ประเภทของรายได้	จำนวนเงิน (บาท)	%	หมายเหตุ
คลินิกทันตกรรมอาคาร ๕	๓๘๑,๗๒๑ -	๑๒.๗๓	
คลินิกทันตกรรมพิเศษ	๕๙๑,๑๓๔ -	๑๙.๗๒	
คลินิกทั่วไป	๑,๗๕๔,๑๖๐ ๕๐	๕๘.๕๑	
อื่นๆ	๔๑,๘๔๕ ๗๕	๑.๔๐	
ค่าธรรมเนียมบำรุงมหาวิทยาลัย	๒๒๙,๑๐๐ -	๗.๖๔	
รวม	๒,๙๙๗,๖๖๑ ๒๕	๑๐๐	

ที่มา : จากบัญชีเงินทุนคณะทันตแพทยศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๙ แสดงรายได้เงินทุนคณะ ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ปีงบประมาณ ๒๕๑๘

ประเภทของรายได้	จำนวนเงิน (บาท)	%	หมายเหตุ
๑. เงินบำรุงมหาวิทยาลัย	๑๗๑,๓๓๖ -	๘๐.๑๖	
๒. ค่าออกหนังสือรับรองของนิสิต	๓,๗๐๕ -	๑.๗๓	
๓. ค่าบำรุงสถานที่	๑๓,๓๐๐ -	๖.๒๓	
๔. ค่าขายหนังสือ	๗,๔๑๘ -	๓.๔๗	
๕. ดอกเบี้ยพันธบัตร	๔,๓๗๕ -	๔.๓๙	
๖. ค่าสอบแก้ตัว	๑,๐๔๐ -	.๕๙	
๗. รายได้เบ็ดเตล็ด	๔,๗๔๕ ๒๖	๒.๒๒	
๘. ค่าเอกสารลงทะเบียน	๒,๘๓๐ -	๑.๓๒	
รวม	๒๑๓,๓๔๙ ๒๖	๑๐๐	

ที่มา : จากบัญชีเงินทุนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางแสดงรายได้เงินทุนของคณะต่างๆ รวม ๖ คณะ ในสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่า คณะที่ทำการสอนในสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์มีรายได้ปีละประมาณ ๒ - ๖ แสนบาท และคณะที่ทำการสอนในสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์มีรายได้ปีละประมาณ ๒ - ๓ ล้านบาท การที่คณะที่ทำการสอนสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์มีรายได้สูง มิได้หมายความว่าคณะเหล่านี้มีเงินมากพอที่จะนำมาใช้จ่ายในการจ้างลูกจ้าง เงินนอกงบประมาณได้โดยไม่เดือดร้อน แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า เงินที่ได้มากกลับไม่พอใช้จ่าย ทั้งนี้เนื่องจากมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินในด้านต่างๆ ตามไปด้วย เช่น การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งมีราคาแพงให้นิสิตใช้ประกอบการศึกษา หรือซื้อวารสาร หนังสือ ตำราจากต่างประเทศ เพื่อให้อาจารย์และนิสิตใช้ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ให้ทันโลกและเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจากการวิจัยของฝ่ายวางแผนและพัฒนาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายรายหัวของนิสิตมีข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดว่า นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์มีค่าใช้จ่ายรายหัว ปีละประมาณ ๗,๔๑๗ บาท และนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์มีค่าใช้จ่ายรายหัวปีละประมาณ ๑,๓๐๐ บาท ซึ่งแตกต่างกันเป็นจำนวน ๖,๑๑๗ บาท หรือประมาณ ๕ เท่า และถ้านำบัญชีรับ - จ่ายเงินทุนคณะวิทยาศาสตร์มาประกอบการพิจารณาแล้ว จะเห็นว่าในปีงบประมาณ ๒๕๑๘ มีรายรับทั้งสิ้น ๑,๙๙๔,๒๗๗.๖๓ บาท แต่มีรายจ่ายสูงถึง ๒,๒๕๒,๑๐๕.๖๒ บาท ซึ่งสูงกว่ารายได้ถึง ๒๕๗,๘๒๗.๙๙ บาท เป็นเหตุให้คณะต้องนำเงินที่มีสะสมอยู่เดิมออกมาใช้จ่าย และเงินดังกล่าวก็คงจะค่อยๆ หมดไป ถ้าเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย